

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: «КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ
ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ
«ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент ФЕУП

Мунтян Владислав Сергійович

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Літвінов Олександр Сергійович

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

У рамках функціонування ринкової економіки діяльність будь-якої організації спрямована на отримання максимального рівня прибутку. Саме прибуток виступає ключовим елементом у розвиток будь-якої компанії, відбиваючи рівень її ефективності діяльності. Прибуток представлений як ключове джерело та інструмент для подальшого перспективного фінансування та покращення виробничих взаємин. Роль прибутку полягає у можливості ліквідації всіх господарських потреб та потреб, забезпеченні соціальних потреб та бажань кожного співробітника, а також керівництва. У межах свого змісту, прибуток виступає однією з найважливіших і багаторівневих категорій, які піддаються аналізу у науковій та публіцистичній літературі. Будь-яка організація сьогодні стикається з проблемою, пов'язаною із підвищенням рівня прибутку. Цьому перешкоджають численні чинники, пов'язані зі зміною ринкової кон'юнктури, і навіть поведінкою споживачів, і всередині організаційних змін. Ціль діяльності будь-якої комерційної організації полягає в отриманні прибутку на системній основі для задоволення керівників, співробітників, акціонерів.

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз теоретичних і практичних питань аналізу резервів підвищення прибутку підприємства.

Завдання дослідження. Відповідно до мети роботи, були поставлені завдання:

1. Проаналізувати сутність та види прибутку підприємства;
2. Розглянути процеси формування і розподілу прибутку;
3. Проаналізувати підходи до управління прибутком підприємства;
4. Здійснити аналіз загальних результатів діяльності ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД»
5. Розглянути резерви підвищення прибутку ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД»;
6. Запропонувати заходи щодо підвищення прибутку ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД».

Предметом дослідження є теоретико-методичні питання аналізу резервів прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження виступають резерви підвищення прибутку. Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обрано підприємство ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД».

Методологія дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи: спостереження, узагальнення, кількісно-якісний, системний і порівняльний аналіз, конкретизація, логічне узагальнення, статистичні методи вибірки й групування, а також індексний та факторний методи для дослідження ефективності оплати праці на підприємстві.

У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції,

вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних групувань, методи економічного аналізу, економіко-математичні методи.

Всі розрахунки в дипломній роботі здійснені за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної й учбово-методичної літератури, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань прибутку та фінансового результату підприємства, періодична преса, і навіть матеріали науково-практичних конференцій.

В процесі дослідження були використані законодавчі й нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державного комітету статистики України, дані відкритої звітності діяльності ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД», вітчизняні та зарубіжні публікації вчених-економістів в електронних та друкованих наукових виданнях, матеріали та аналітичні розрахунки, одержані автором у результаті особистого дослідження, інші першоджерела.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій підприємству ТОВ «Ліспромсервіс ЛТД» щодо підвищення рівня прибутку підприємства. Впровадження рекомендацій, що надані у роботі мають високий рівень обґрунтування та ефективності.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 76 сторінок комп'ютерного тексту, містить 16 таблиць та 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА» розглянуто сутність та роль прибутку у діяльності підприємства, джерела формування прибутку підприємства та основні засади управління прибутком підприємства.

У другому розділі «АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД»» проведено загальний аналіз діяльності підприємства ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД», виконано аналіз економічного та фінансового стану підприємства ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД» та аналіз резервів підвищення прибутку на підприємстві ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД».

У третьому розділі «ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД» ЗА РАХУНОК ВИЗНАЧЕНИХ РЕЗЕРВІВ» запропоновано підвищення рівню прибутку підприємства за рахунок скорочення дебіторської заборгованості за рахунок скорочення накладних витрат.

ВИСНОВКИ

Аналіз різних джерел свідчить про відсутність єдиного розуміння терміну «прибуток». Однак можна виділити кілька сутнісних характеристик прибутку: прибуток як різницю між доходами і витратами (прибуток є залишковий показник); прибуток як грошове вираження вартості додаткового товару; прибуток як чистий прибуток від капіталу (категорія прибутку тісно взаємопов'язана з категорією капіталу); прибуток як кінцевий фінансовий результат підприємства; прибуток як «плата за ризик» (через об'єктивні причини зовнішнього та внутрішнього характеру, підприємець у процесі своєї діяльності може втратити не тільки очікуваний прибуток, а й вкладений капітал). Поєднавши основні сутнісні характеристики прибутку, отримуємо комплексне поняття. Прибуток – це фінансовий показник фінансових результатів господарської діяльності, що визначається як різницю між сукупними доходами підприємства на вкладений капітал і сукупними видатками на виробничі процеси.

Виходячи із значущості цього показника, процесу формування та розподілу прибутку має бути приділено особливу увагу, адже аналіз цього процесу дозволяє виявити резерви зростання прибутку. За рахунок зростання прибутку покращується фінансовий стан та фінансова стійкість підприємства. Також зростання прибутку сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності. Саме тому одним із актуальних завдань діяльності підприємств є оволодіння керівниками та фінансовими менеджерами сучасними методами ефективного управління формуванням та розподілом прибутку у процесі операційної (поточної), фінансової та інвестиційної діяльності. Грамотне управління формуванням прибутку у тому, щоб побудувати для підприємства певні організаційно-методичні системи. Формування прибутку підприємства – це підсумовування всіх прибутків від різних видів діяльності та різних структурних підрозділів підприємства. Наявність багатьох структурних підрозділів підприємства робить його складною інтегрованою системою. Виходячи з цього підприємство підпорядковується законам функціонування та розвитку складних економічних систем.

Однією з основних напрямів управління фінансовими результатами виступає управління прибутком. Цей процес може бути охарактеризований як розробка та прийняття керівництвом підприємства управлінських рішень у галузі планування, формування, підвищення, розподілу та використання прибутку, отриманого в результаті функціонування компанії, виробництва та продажу товарів чи послуг. При цьому необхідно розуміти, що в умовах ринкової економіки та відповідних принципів господарювання отримання прибутку виступає як основна мета діяльності підприємства, незалежно від сфери роботи. У цьому будь-яке управлінське рішення, однак, надає пряме чи опосередкований вплив на розміри прибутку і його динаміку. У зв'язку з цим, прийняті в процесі управління прибутком рішення можуть стосуватися як виробничої, так і інвестиційної діяльності підприємства, її фінансової та

інноваційної діяльності, управління матеріальними, фінансовими, трудовими ресурсами, планування системи маркетингу та збуту тощо. Усі управлінські рішення, прийняті у межах перелічених напрямів діяльності підприємства, однак взаємопов'язані і безпосередньо впливають на кінцевий результат. Не менш важливим аспектом з погляду перспектив компанії характеризується прийняття рішень, що стосуються розподілу та використання прибутку: грамотно розподілені фінансові ресурси можуть бути якісно задіяні в розвитку компанії, що означає можливість розвитку організації та отримання додаткового прибутку в майбутньому

ТОВ «ЛІСПРОМСЕРВІС ЛТД» було засновано у липні 2011 та зареєстровано Рівненська обл., Костопільський р-н, с. Лісопіль, вул. Грушевського, 3Є. ТОВ орендує земельні ділянки та нерухомість у ТОВ «ФАВОРИТ-2020». Основними видами продукції, які виробляє підприємство є: пиломатеріал обрізний сосна (сухий); обрізки п/м; тріска куб.м.; тирса куб.м. Приблизно 98% готової продукції реалізується на експорт. За даними сайту Clarity Project підприємство має 4 рахунки у трьох банках України. Найбільша кількість транзакцій та обсяги грошового обігу через банківську систему спостерігалися у 2022 році. Всього за період з 2017 по 2022 роки через рахунки підприємства пройшло 321,2 тис. грн.

Чистий дохід від реалізації продукції за розглянутий період не має чіткої тенденції. Так у 2021 у порівнянні з 2020 спостерігається зростання показнику більш ніж у 2 рази. Але протягом наступних років ланцюгові зміни показують поступово скорочення доходу від реалізації на 26% у 2022 році та ще на 16% у 2023 році. Хоча ці скорочення не призводять до подолання рівня 2020 року. У цілому за період спостерігається зростання показнику на 21003 тис. грн. (або на 28,6%). Динаміка собівартості реалізованої продукції має схожі, але більш негативно виражені тенденції. У цілому за період зростання собівартості реалізованої продукції становить 33,2%. Тобто можна зробити висновки, що у середньому за період темпи зростання собівартості продукції випереджають темпи зростання чистого доходу від реалізації. Середньорічна вартість основних засобів підприємства майже протягом всього періоду має тенденцію до зростання. Скорочення середньорічної вартості спостерігається лише у 2023 році, але у цілому за період можна констатувати зростання показника на 30%. Але зростання вартості основних засобів у цілому за період відбувалося більшими темпами, ніж зростання чистого доходу від реалізації, що призвело до незначного (на 1,13%) скорочення показнику фондвіддачі у 2023 році у порівнянні з 2020 роком. Середньорічна вартість обігових коштів у період з 2020 по 2022 роки поступово зростає відповідно на 69,4 та 41,3%. Лише у 2023 році спостерігається скорочення показнику на 15% до рівня 2022 року. Таким чином за весь період, що було розглянуто середньорічна вартість обігових коштів зростає більш ніж у 2 рази. Зростання показнику негативним чином вплинуло на ефективність використання оборотних коштів підприємства. Так коефіцієнт оборотності обігових коштів скоротився з 4 обертів у 2020 році до 2,5 обертів у 2023 році, тобто на 36,8%.

Повна собівартість за період зростає, при чому частка виробничих витрат у структурі повної собівартості скорочується, а накладних витрат зростає. У 2020, 2022 та у 2023 роках чистий дохід демонструє величину меншу ніж повна собівартість продукції, що свідчить про збитковість виробничої (основної) діяльності за цей період. Фінансово-інвестиційна діяльність підприємства за розглянутий період є прибутковою. Інші доходи мають стійку тенденцію до зростання, у 2023 році у порівнянні з 2020 темп приросту показнику становить 394%, тобто фіксується збільшення у 5 разів. Інші витрати, хоча й значно менші ніж інші доходи, також демонструють тенденцію до зростання. Темпи зростання показнику значно перевищують темпи зростання інших доходів (витрати зросли майже у 8 разів). Але на зростання прибутку від фінансово-інвестиційної діяльності зростання витрат вплинуло не значною мірою. Всього за період фінансовий результат від фінансової та інвестиційної діяльності збільшився на 381%. Зростання збитків від виробництва та реалізації продукції призвело до зростання рівня збитковості фінансового результату до оподаткування на 635,6%. Однак покращення результатів фінансової та інвестиційної діяльності позитивно вплинуло на результуючий показник. За рахунок цього фактору збитки скоротилися на 255,9%. Тобто загальне зростання збитків підприємства становило 379,7%. Позитивне (хоча й дуже низьке) значення показники рентабельності демонструють лише у 2021 році. Всі інші роки за всіма показниками фіксується збитковість діяльності. Крім того можна констатувати погіршення ситуації, так як показники збитковості за період зростають.

Комплекс заходів щодо скорочення та профілактики формування дебіторської заборгованості за товари та послуги позитивним чином вплине на показники прибутку та рентабельності підприємства. За рахунок реалізації комплексу заходів по двом напрямам, обсяги дебіторської заборгованості за товари та послуги скоротяться на 24291,9 тис. грн., що забезпечить відповідний приріст чистого доходу. За рахунок цього зросте фінансовий результат до оподаткування набуде позитивного значення. Показники рентабельності замінять збитковість. Зростання відбудеться по всіх показниках рентабельності.

Аналіз, що був проведений у другому розділі роботи виявив складну економічну ситуацію підприємства на сучасному етапі, головною причиною якої є зростання дебіторської заборгованості за товари та послуги. Підприємство виробляє продукцію та за відвантажує цю продукцію замовникам., але грошей за продукцію у повному обсязі не отримує. Відбувається поступове накопичення неплатіжів, що не лише формує збитки за поточною діяльністю, але й вимиває обігові кошти з оборту, нестачу яких підприємство покриває за рахунок накопичування боргів перед власними постачальниками та росту довгострокових банківських зобов'язань. Комплекс заходів щодо скорочення та профілактики формування дебіторської заборгованості за товари та послуги позитивним чином вплине на показники прибутку та рентабельності підприємства. Вирішення проблеми формування

та скорочення дебіторської заборгованості передбачає комплекс рішень за кожним з напрямків. За рахунок реалізації комплексу заходів по двом напрямкам, обсяги дебіторської заборгованості за товари та послуги скоротяться на 24291,9 тис. грн., що забезпечить відповідний приріст чистого доходу. За рахунок цього зросте фінансовий результат до оподаткування набуде позитивного значення. Показники рентабельності замінять збитковість. Зростання відбудеться по всіх показниках рентабельності.

Найбільшу частку у структурі витрат займають витрати з оплати праці та витрати на електроенергія. Причому варто відмітити, що розглянутий період. Витрати на забезпечення підприємства електричною енергією зростають майже на 9%. За останнє десятиліття вартість електроенергії на оптовому ринку щорічно зростала на 15%. Також зростає вартість інших послуг енергетиків. Пропонуємо підприємству встановити мережеву гібридну СЕС для забезпечення власних потреб у енергії на виробничі та господарські цілі. У результаті скорочення накладних витрат за рахунок впровадження сонячної електростанції позитивним чином вплинуть на показники прибутку та рентабельності підприємства, збитковість підприємства зменшиться. Зростання відбудеться по всіх розрахованих показниках рентабельності. Захід є капіталоемним, обсяг необхідних інвестицій з урахуванням витрат на кредитування становить 15422,1 тис. грн. Термін окупності становить майже 4 роки.